

...ja vsak dan razen sobot, nedelj
in praznikov.
Issued daily except Saturdays,
Sundays and Holidays.

YEAR XXXIII. Cens lista je \$6.00 Entered as second-class matter January 16, 1933, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879. CHICAGO, ILL., TOREK, 15. APRILA (APRIL 15), 1941 Subscription \$6.00 Yearly STEV.—NUMBER 74 Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Nemške motorne čete udrle Egipt in zasedle Sollum

Berlin napoveduje odločilno bitko za posest Egipta, Rim pa invazijo angleških otokov. Konfliktna poročila o vojnih operacijah na grških frontah. Nacijski krogi naznanili umik angleških čet in potop transportne ladje. Premier Churchill ponovno apeliral na Jugoslavijo, naj vztraja v borbi

Berlin, 15. apr.—Vrhovno poveljevo poročilo, da je nemška vojska napredovala v Egiptu, je bilo objavljeno v Londonu. Nemci so tam zgradili novo bojno črto, s katere se bodo vršili napadi na Anglijo čez Rokavski preliv. Poročilo vsebuje tudi napoved, da bodo angleški otoki kmalu invadirani.

London, 14. apr.—Angleške bombe so včeraj padle na industrijska središča v severozahodni Nemčiji in na nacijske pomorske in letalske baze v Brestu, Lorientu, Flushingu, Leideni in drugih krajih. Tarča bomb so bile tudi tovarne v Porurški dolini. Na drugi strani so pa Nemci bombardirali mesta v vzhodni Angliji.

Premier Winston Churchill je v svojem govoru po radiu zagotovil Jugoslovane, da se britski imperij bori z njimi proti brezobzirnemu in brutalnemu agresorju. Za Anglijo in Jugoslavijo je Amerika in ju podpira z vsemi sredstvi.

„Vaše glavno mesto je bilo bombardirano, vaše ženske in otroci brutalno pomorjeni,“ je dejal premier. „Naša mesta so bila tudi bombardirana, ženske in otroci pobiti, toda naše simpatije so na vaši strani in trpljenje je skupno. Vaša armada se junosko bori in ostala je zvesta svojim tradicijam.“

(Londonska radiopostaja je poročala, da je general Simović, predsednik jugoslovanske vlade, zagotovil Churchilla, da se Jugoslavija ne bo podala.)

Budimpešta, Ogrska, 14. apr.—Sem dospela poročila se glase, da so Nemci zasedli Osijek, Požeško in Gradiško v vzhodnem delu Hrvaške in Bjelovar ter Sisak v zapadnem delu. Sisak leži 30 milj južnovzhodno od Zagreba, Gradiška pa je oddaljena 40 milj od ogrske meje.

Ogrske čete so predrle jugoslovansko črto na severu in okupirale Zombor in Subotico, mesti, ki ležita med Donavo in Tiso. Nemci so zasedli Varaždin, jugoslovansko mesto ob ogrski meji, ko se je srbska brigada podala. Drugi nemški vojaški oddelki so dospeli do reke Save.

General Simović je izjavil po radiu, „da nas prvi nemški uspehi ne smejo oplahiti.“

Vest iz Rima pravi, da so Italijani okupirali Sušak, mesto na drugi strani Reke, brez boja. Italijanske kolone so pričele po okupaciji Ljubljane prodirati naprej ob reki Savi.

Abaha, 14. apr.—Na tibetansko ozemlje so poglavari v prejšnjem zvestobno bivšemu kralju, katerega je odstavil s prestola. Ceremonije so bile v mestu Abaha. Člani anarhistične organizacije so se nahajali v Abahi.

Obrambni ukrepi havajske vlade

Poziv civilnemu prebivalstvu

Honolulu, Havajsko otočje, 14. apr.—Avtoritete in general Walter C. Short, poveljnik vojske, so pozvale civilne prebivalce, naj se organizirajo za obrambo in evakuacijo nebojevnikov v slučaju nujnosti. „Položaj se dnevno izpreminja“, se glasi poziv. „Postopki in procedure, ki so v veljavi danes, lahko izpremenijo jutrišnje aktivnosti. Iz tega sledi, da moramo osvojiti načrte za bodočo varnost slehernega posameznika.“

General Short je v drugi izjavi naglasil, da Havajski otoki niso samovržljivi v zadevah življenja zaradi specializiranega poljedelstva. Temu problemu povečajo avtoritete veliko pozornost. Sestavile so po temeljiti študiji program, ki določa pomoč civilistom v nujnosti.

Ta predvideva produkcijo in kopičenje živeža v skladiščih. Organiziranje pomožne policijske sile za straženje javnih uradov, električnih central in drugih naprav, da se prepreči sabotaza. Organiziranje zdravnikov in bolničark za oskrbo ranjencev in poškodovancev. Priprave za evakuacijo žensk, otrok ter drugih nebojevnikov in konstrukcije zavetij za delavce v središčih važnih industrij.

Papež apeliral na bojevnike

Vatikansko mesto, 14. apr.—Papež Pij je apeliral na zavojevalne države v svoji velikonočni poslanici, naj se vzdržujejo rabe strahovitih orožja v vojni ter pokažejo nekaj sočutja napram civilnemu prebivalstvu. On je tudi priporočal katolikom, naj molijo za končanje vojne in splošen ter pravičen mir.

OPERATORJI Danski zunanji Z JUGA BOJKOTIRAJO POGAJANJA

Naznanili so, da se ne bodo udeležili konference

FORDOVE TOVARNE OBNOVILE OBRAT

New York, 14. apr.—Zastoj v pogajanjih med rudarsko unijo UMWA in operatorji glede sklenitve nove pogodbe, ki naj bi nadomestila ono, katere veljavnost je potekla 1. aprila, še traja. Glavni vzrok je stališče, ki so ga zavzeli operatorji iz južnih držav, ki so se izrekli proti sporazumu med unijo in operatorji s severa. Slednji in John L. Lewis, predsednik rudarske unije, so jih obdolžili zarote in bojkotiranja pogajanj.

Dr. John R. Steelman, federalni posredovalec, je izrazil upanje, da bo na današnji konferenci dosežen sporazum med unijo in operatorji s severa in da bo obrat na polju mehkega premoga delno obnovljen jutri. Operatorji z juga, ki so zadnji teden ustanovili poseben odbor, so izjavili, da se ne bodo udeležili konference. Ako se bo Steelmanova napoved iznesla, se bo okrog 250,000 rudarjev, ki počivajo že od 1. aprila, vrnilo na delo.

W. E. Koepler, tajnik nove Southern Coal Operators' Assn., je dejal, da bo njegova grupa vztrajala v opoziciji in da ne bo pristala na zahtevo unije glede odprave medznih razlik, ki so v prilogi premogovnim kompanijam v južnih državah. Operatorji s severa so pristali na zvišanje mezd za dolar na dan, oni z juga pa so za zvišanje 60 centov na dan. Stara pogodba je določala mezdo \$6 na dan na severu in \$5.60 na jugu.

Detroit, Mich., 14. apr.—Ogromne tovarne Ford Motor Co. v River Rouge so danes obnovile obrat. Te so počivale enajst dni zaradi stavke, katero je oklicala avtna unija CIO. Naznanjeno je bilo, da se je okrog (Dalle na 3. strani.)

Domače vesti

Vesti iz Kansasa Edison, Kans.—Dne 10. t. m. je tu umrl po daljši bolezni, potem ko je bil dvakrat brezuspešno operiran, John Kočvar, star 57 let in rojen v Mekinjah pri Kamniku. V Ameriki je bil 37 let in tu zapuša žena, dva sinova, dve hčeri, dva polbrata in sestro. Bil je član društva 225 SNPJ in pogreb mu je oskrbel slovenski združni pogrebni zavod.

Is Minnesota Gilbert, Minn.—Dne 8. aprila je v zavodu za jetične umrl John Zadnik, star 33 let in rojen tu. Bil je član društva 61 SNPJ in v Gilbertu zapuša starše, brata in štiri sestre.

Novi grobovi v Pennsylvaniji Pittsburgh, Pa.—Pred dnevi je tu umrl Anton Fabec, star 56 let in rojen v Rateževem brdu pri St. Petru na Krasu. V Ameriki je bil okrog 40 let in tu zapuša žena, štiri sinove, tri hčere, dva brata in tri sestre.—V White Valleyju, Pa., je 7. t. m. umrl Anton Primožič, star 69 let in doma iz Terbiže pri Stari Oselci. V Ameriki je bil 41 let in tu zapuša žena, dva sinova, tri hčere, osem vnukov in brata. Bil je član društev SSPZ in ABZ.

Clevelandske vesti Cleveland.—Dne 12. t. m. je po kratki bolezni preminul Jakob Volčanšek, star 79 let in rojen v Vidmu pri Krškem, po domače Stričev. V Ameriki je bil 40 let in tu zapuša žena, tri sinove in tri hčere ter mnogo vnukov in vnukinj. Bil je član društva 173 SNPJ.

Ickes okrcal letalca Lindbergha

Obsodba odbora America First

Chicago, 14. apr.—Notranji tajnik Harold L. Ickes je sinoči na banketu Splošne židovske delavske zveze udrihal po letalcu Charlesu A. Lindberghu, odboru America First in vseh, ki podpirajo ta odbor. Lindbergha je nazval „sopotnika nacijev št. 1, ker je prvi dvignil zastavo nacizma v tej deželi in je kot tak zaslužil Hitlerjevo odlikovanje.“ Ickes je napadel tudi Lindberghovo ženo kot pisateljico knjige „The Wave of the Future“, katero je označil za biblijo ameriških nacijev, fašistov in nacijevih sopotnikov.

Kot druge sopotnike nacijev je Ickes omenil generala Roberta Wooda, predsednika odbora America First; avtnega magnata Forda; Hanforda MacNiderja, bivšega načelnika Ameriške legije; socialističnega voditelja Normana Thomasa in Ernesta Weira, jeklarskega magnata.

„Izgleda, da je Lindbergh bolj naklonjen fašizmu kot demokraciji,“ je rekel Ickes. „On se strinja s Hitlerjem, da krščanska civilizacija propada, in ignorira, ako celo ne aplavdira, brutalnosti nacijske ideologije. Zveza med odborom America First, naciji in sovražniki židov je tako očitna, da je ne more nihče prezreti. Mi vemo, da pogojni mir, ki ga propagirajo ti ljudje, ni mogoč. Trajni mir lahko postavijo le demokracije.“

Banketa, na katerem je Ickes govoril, se je udeležilo čez tisoč ljudi. Predsedoval mu je rabin Morton M. Berman, načelnik Splošnega židovskega fonda. Na banketu sta govorila tudi sodnik Harry M. Fisher in dr. Henry Epstein.

Evakuacija žensk iz irskih mest

Dublin, Irsko, 14. apr.—Premier Eamon de Valera je naznanil po radiu, da mora biti evakuacija žensk in otrok iz irskih mest izvedena brez odlašanja. „Izognili se bomo žrtvam in trpljenju z evakuacijo, če bo Irsko napadena,“ je rekel premier.

SOVJETSKO-JAPONSKA POGODBA UDAREC AMERIKI

Japonska ima proste roke na Daljnem vzhodu

VELIKO VESELJE V BERLINU

Washington, D. C., 14. apr.—Vest o podpisu nevtralnega pakta med sovjetsko Rusijo in Japonsko je imela tu učinek, kakor da bi padla bomba. Očitno je, da je Rooseveltova administracija, ki se je v zadnjih tednih trudila, da potegne Rusijo proč od osišča, doživela nov diplomatski poraz.

Diktator Stalin je s sklenitvijo pogodbe dal svetu nov dokaz, da je na strani osišča. Voditelji administracije se tolažijo s sugestijo, da se Rusija hoče zavarovati pred napadom s strani Japonske, če se bo zapletla v vojno z Nemčijo. Predsednik Roosevelt in državni tajnik Cordell Hull nista hotela komentirati dogodka.

Pogodba ni samo naperjena proti Združenim državam, temveč tudi proti Veliki Britaniji. Japonska ima zdaj proste roke na Daljnem vzhodu. Možnost je, da bo napadla Singapur, angleško pomorsko bazo in trdnjavo, kakor tudi holandsko Vzhodno Indijo.

Moskva, 14. apr.—Japonski zunanji minister Josuke Matsuoka je takoj po podpisu pogodbe s sovjeti zapustil Moskvo in se po transsibirski železnici odpravil domov. Na kolodvoru se je od njega poslovil diktator Stalin.

Matsuoka je imel več konferenc z zunanjim komisarjem in premierjem Molotovom ter drugimi sovjetskimi voditelji po prihodu v Moskvo iz Berlina, kjer je imel razgovore s Hitlerjem in drugimi naciji. Nekaj dni se je mudil tudi v Rimu, kjer se je sestel z Mussolinijem. Zunanji opazovalci v Moskvi priznavajo, da je Matsuoka s sklenitvijo pakta s sovjeti izvojeval veliko diplomatično zmago.

Nemški poslanik Friedrich Werner von Schulenburg in slovaški poslanik Franc Tiso sta po podpisu pakta med Rusijo in Japonsko zapustila Moskvo in odpovala v Berlin in Bratislavo, da poročata o tem svojima vladama. Slovačija je nemški protektorat.

Istočasno, ko se je Rusija pogajala z Japonsko, je sovjetski tisk po instrukcijah komisarijata za zunanje zadeve napadal Ograko, ker so njene čete invadirale Jugoslavijo. Ogrska je dobila sličen ukor kot Bolgarija pred nekaj tedni, ker je dovolila nemškim četam vstop na svoje ozemlje. Tisk je objavil tudi govor generala Dušana Simovića, jugoslovanskega premierja, v katerem je poveljeval prijateljstvo med Jugoslavijo in sovjetsko Rusijo.

Berlin, 14. apr.—Tukajšnji krogi so pozdravili sklenitev nevtralnega pakta med Japonsko in Rusijo. Zavzeli so stališče, da se Japonski zdaj ni treba bati Amerike in Anglije. „Razumljivo je, da je vest o sklenitvi pakta razveseljiva,“ je dejal predstavnik nemške vlade. „Ta bo igral važno vlogo pri naporih, katerih cilj je ustanovitev novega reda v Evropi in Aziji. Rusija je bila s tem izločena kot politično vprašanje.“

Nobenega dvoma ni, da je bil pakt med Rusijo in Japonsko sklenjen z vednostjo Berlina in Rima. Japonski zunanji minister Matsuoka ga je sklenil po izčrpnih razgovorih z nemškimi in italijanskimi voditelji v Rimu in Berlinu.

Nastavljena zanka.

Golgota Jugoslovanov

Zadnji teden, kot ste opazili, ni bilo toliko marveč nistem imel časa, da bi bil članek prijavljen. Mislil sem se dotakniti tekočega nemunjskega vala, velike gonje proti stavkarskim resnici proti unijam in kaj se skriva za to panjo. Toda tudi sedaj se ne bom s tem pač pa komentiral nekoliko o tragičnih dogodkih v stari domovini, ki so najbrže našo globoko zadeli.

Ko to pišem (v petek popoldne, ko sem na duty), še ni jasno, kaj se je tam zgodilo iz Jugoslavije ni skoraj nobenih poročil, je Hitler poglaval svoje ubijalske kohorte, žene do zob z najmodernejšimi morilnimi sredstvi, čez mejo. Poročila so večinoma le iz tujine in deloma iz Švice.

Iz teh je do zdaj že razvidno, da je bilo vijo zadela enako tragična usoda kot je bila enim letom zadela Belgijo, Holandsko, Danijo, Norveško in potem Francijo. Iz Berlina znava, da se jugoslovanska armada, ki je šla na morje, junaško bori, toda Hitlerjevi morilniki se ne more dosti ustavljati, ker se sploh more primerjati njenemu orožju. Ko so jugoslovanskim in nacističnim orožjem skoraj tako velik, kakor je bil kontrast med orožjem Abesincev in Italijanov. Sigurno jugoslovanska armada ni bila bolje oborožena kot je bila Poljska.

S presekanjem Južne Srbije preko Slavonije je bila Jugoslavija tako rekoč odrezana od njenih pomoči, ki bi prišla iz Anglije, Škotske, čijo po vardarski dolini. In ker skazi določena tinska pristanišča ni mogoče pričakovati aktivne zunanje pomoči, je usoda Jugoslavije tako rekoč zapečateni. Edino, kar ji lahko pomaga v tem trenutku, je v letali, pa očitno ne zadostuje, ker Jugoslavija nima vojne industrije — kolikor je je, so jo germanški bombniki najprvo dosegli in jo razbili. Predno bi pa dospela ameriška pomoč v orožju itd., bo pa vzel časa in kdo ve, kdaj do takrat že lahko zgodi ...

Kot je razvidno iz včerajšnjih in danes poročil, lahko čitamo med vrsticami, da je venja že v Hitlerjevih pesteh. Danes pomeni, da so nemške čete okupirale Ljubljano, rajšnja so pa govorila, da so Italijani okupirali Kranj, o okupaciji Maribora smo pa že prejeli. In če so ta poročila resnična — bojim se da so — tedaj to pomeni, da so slovenski in tako rekoč že podjarmljeni ... Le to ni pa ali so na primer Gorenjsko podjarmili Italijani ali Nemci. Če je bilo večerajšnje poročilo Švice avtentično, da so Italijani zavzeli Kranj, kar pomeni vsaj del Gorenjske, in če je danes vest resnična, da so Nemci okupirali Ljubljano, bi bilo po tem soditi, da je Hitler delil svojemu jetniku Mussoliniju, da si je zaslužil majhno kurje pero za klobuk in da se v njegovi senci kot ponižen sluga pri okupaciji Jugoslavije.

Ko je prve dni aprila izgledalo, da bo Hitler napadel Jugoslavijo mogoče že jutri, so nekateri veselili, češ zdaj se bodo Jugoslovanci postavili in pokazali svoje junaštvo. Pač, mogoče deliti tega veselja z nikomur, ker se pile so mi pred oči ogromne žrtve, ki jih bo doprinašali naši rojstni kraji in naši ljudje. Hrvati in res junaškimi Srbi vred v klasični požigani in razdevanju po modernih barbarih. Videl sem plamenče vasi in mesteca po slovenskih krajih, jok in obup žena in otrok, pošastne morilne stroje, ki bruhaajo ognjeno sebe in pečejo vojake pri živem in jih mečejo pod sabo kot črvičke v svojem drvenju in dalje.

Ljudje smo pač taki: nekateri se opajajo takim junaštvu, ki zahteva velike žrtve, tem ko drugi vidimo predvsem le razbitje krajin, z mrtveci in trpečimi ranjenci, planote, glad, trpljenje in eno samo v kanski agoniji otrok, žena in drugih živali modernega klanja.

Ko sem slišal prvo vest, da je Hitler napadel Jugoslavijo par dni predno je v resnici šlo do tega nacističnega barbarstva, bi se bil s raje razjokal nad krvavo Gologoto, po kateri sem v prividu videl korakati uboga jugoslovanska ljudstva. In dasi sem v srecu, če ne v razumu, odobral akcijo jugoslovanske generalnega štaba, ki je strmoglavila prvašnjo "apizarsko" vlado regenta in princa prvega leta, se nad vestmi o velikih demonstracijah in o navdušenju za nov režim ter odločno odločilo proti Nemčiji nisem mogel veseliti. (Dalje na 3. strani)

Pred dvajsetimi leti

(Iz Prosvete, 15. aprila 1921)

Domače vesti. V Cherokeeju, Karn. je 47-letni Anton Ravnikar, član SNPJ.

Delavske vesti. Unije so pritisnile na vlado naj izpusti politične jetnike.

Inozemstvo. V Italiji se je začela kritična linija kampanja.

Sovjetska Rusija. Sovjetska vlada je bila priseljena iz Ameriko zaradi tega, da prepriča deportiranje ruskih komunistov v Ameriko.

Glasovi iz naselbin

Vojna je kapitalistična in morda v prid tlačenihi

La Salle, Ill. — Čestitah bratu Antonu Gardnu na tako dobrem odgovoru bratu Johnu Langerholcu. Odgovor je bil tako resničen in podučljiv, da mora zanimati vsakogar, kdor se vsaj nekoliko zanima za delavska vprašanja.

Zavedni delavci ne potrebujejo iluzij. Blufani smo dovolj po drugih listih in potrebno je, da se vsak delavec uči in izve resnico. Zakaj bi nam dajali mreno na oči? Mi vemo, da ta vojna ni namenjena v prid siromašnih ljudi, pač pa za obstanek kapitalizma. Lahko je pa tudi mogoče, da bo ta vojna končana v prid vseh tlačenihi ljudstev! — Frank Martinjak, 2.

Slovenski narodni muzej napreduje

Cleveland, Ohio. — V zadnjih par tednih smo prejeli v Slovenski narodni muzej v S. N. domu, 6409 St. Clair Ave., več dragocenih prispevkov, zgodovinskih reči, ki so neprecenljive vrednosti v muzejski zbirki.

Ameriška bratska zveza, Ely, Minnesota, je poklonila v muzej šest krasnih umetniških slik: dve oljni sliki sta delo pokojnega H. G. Peruška; ena oljna in tri pastele pa so delo slikarice Marion Babusheve. Te slike so stale ob nakupu nad \$300.00 in Ameriška bratska zveza si je z njimi v muzeju postavila trajen spomenik.

Frank Sakser, predsednik in izdajatelj Glasu Naroda v New Yorku, je podaril muzeju veliko in v olju izdelano sliko svojega pokojnega očeta, slovenskega pionirja Franka Sakserja, ustanovitelja in izdajatelja drugega najstarejšega slovenskega lista v Ameriki. Slika je bila narejena leta 1904 v New Yorku in je krasno delo. Poleg te je podaril še drugo oljno sliko, ki kaže Cortland St. v New Yorku in bivšo Sakserjevo banko, ki je tudi zelo važna zgodovinska slika.

Slovenska narodna podporna jednota, Chicago, Ill. je poklonila in dostavila v muzej 12 kompletnih letnikov dnevnika Prosvete. To je zopet darilo velike zgodovinske vrednosti, ki bo izvrstno služilo vsem zainteresirancem pri študiju življenja ameriških Slovencev. Ta prispevek je tudi velike vrednosti številnemu članstvu SNPJ v Clevelandu in okolici, ker bo sedaj lahko poljubno v muzeju vsak čas pogledal v stare letnike priljubljene Prosvete.

Kranjsko slovenska katoliška jednota, Joliet, Ill., katoliška bratska organizacija v Ameriki, je že prej po uredniku glasila Ivanu Zupanu poklonila muzeju prvih 15 letnikov svojega lastnega glasila, ki so že vsi vezani. To je tudi zelo bogat prispevek spoštovane bratske podporne organizacije, ki si je s tem postavila lep spomenik v muzeju v ponos svojega članstva.

Matija Pogorelec, prvi častni član S. N. muzeja, je pred kratkim postal dva zaboja raznih stvari za muzej. On ima še mnogo stvari na roki, od katerih od časa do časa kaj pošlje v muzej.

Direktorij S. N. doma na St. Clair Ave. je sklenil, da se priredi prihodnje leto 1942 odprtja Slovenskega narodnega muzeja v Ameriki. Ob tej priliki bo razstavljeno vse zbrano blago na ogled občinstvu v S. N. domu.

Kdor ima kaj zanimivega za muzej, naj se oglasi.

Vsem darovateljem se vodstvo S. N. muzeja iskreno zahvaljuje za prispevane stvari in želi, da bi našli še mnogo posnemalcev.

Erazem Gorshe, tajnik-arhivar.

Vsaakega nekaj

Akron, O. — Pravijo, da je vsak začetek težak. Prav tako je tudi pri dopisih, ker ne veš, kje bi pričel, posebno ker smo več ali manj "war-minded" v teh menida najbolj kritičnih časih v zgodovini človeštva, ko sledi senzacijska poročila drugo za drugim. Nismo pa "war-minded" samo v mislih, marveč tudi v dejanju.

Pred nekaj meseci se je le bolj po malem kadilo iz velikih dimnikov akronskih "roberic", danes pa je povsod vse bolj živahno, tudi v manjših tovarnah, ki so prej obratovalle le po par dni na teden, ali pa celo nič. Kot vemo, ima ta industrijski zamah ne samo v Akronu, marveč po vsej Ameriki gotov namen, ki je, da Amerika doseže svoj cilj, za katerim gre, pa naj bo "right or wrong." Kljub tej vojni histeriji ni bilo do sedaj še nobenega šikaniranja s strani tovarne, uni je ali vlade do delavcev-ndražavljanov (v mislih imam tovarno Goodrich, kjer jaz delam, za druge pa ne vem). Toda dela na novo nihče ne dobi, če ni državljan.

Pri društvu 535 SNPJ je vse nekako stabilno in tudi ni pričakovati dosti drugače v pričo sedanjih razmer. Zeleti pa je, da bi se članstvo nekoliko bolj udeleževalo sej kot se. Ni čudno, če se vsak član brani prevzeti kakšno odborniško mesto, ako ni sodelovanja od članstva v tem, da se vsaj bolj zanimajo za seje in društvo.

Tudi pri klubu Slovenskega doma, kjer zboruje okrog pol tucata slovenskih društev, ni nič boljše na sejah. Toda tukaj napredujemo vsaj finančno, ker pač radi pijemo. Oskrbnik doma je br. Martin Bolha z družino. Dom se nahaja na 2166 Manchester rd. Naj omenim, da je bilo na zadnji seji kluba sklenjeno, naj se sporoči članstvu, da se prihodnje seje 27. aprila polnoštevilno udeležijo, ker moramo spremeniti par točk v pravilih, da bodo v soglasju z ohijsko postavo.

Zadnjič nas je obiskal tudi br. Tanček s soprogo iz Girarda. Pogovarjali smo se o tem in onem, pa tudi sem pa tam prišli navskriž v pogovoru. Končno pa br. Tanček priznanje za njegovo delovanje na delavskem in društvenem polju. Vem, da bo on z drugimi Girardci vred pridno deloval za uspeh ohijskega dneva SNPJ, ki se vrši 4. julija v Avon parku v Girardu. Ostali izven Girarda pa delujejo, da se v čim večjem številu udeležijo, tako da bo ta dan približno tako zadovoljivo izpadel kot je lanski v Clevelandu. Glavno je, da nam bo vreme naklonjeno in da ne bodo mokre cunje padale z neba.

Well, Theresa Dušak, moški moramo vendar biti kavalirji napram ženskemu spolu in bil bi smrten greh, če bi katero pripravili do joka. Seveda smo nekateri še "zeleni" v ljubezni, toda ne clevelandski France, ki zna ženske bolje "hendlati" kot pa drugi "mandeljci", a kljub temu se mu je nedavno mleko skisalo (vsaj v želodcu), ko se je moral bečljati. Da pa v Prosveti ne manjka dopisov, bom vedno rekel: Boglonaj, France! Le piši naprej, ker mi drugi vseeno raje čitamo kot pišemo dopise. Nekateri tudi nimamo časa za pisanje, ker je dela doma in v tovarni čez glavo. Zadnjič sem omenil rojakinji, da nimam časa bolj pogosto zahajati v klub, toda ona se mi je široko zasmejala in dejala: "Ha, ha, saj tako vem, da moški nimate časa." To je tudi ženske ne razumejo nas

Dne 11. maja gredo naši igralci s to igro na Ely, kjer bo urprizorjena ob 2. pop. — mislim, da v šolskem auditoriju — za društvo Slovenec ADZ. Del čistega prebitka bo šel za naš narodni dom v Chisholmu, drugo pa društvu.

Nekoliko o vsebini igre. Videli boste, kako je, kjer ženska hlače nosi pri hiši ... Kako se kmečko dekle zagleda v škrica, seveda pod drezanjem svoje matere, ki bi bila rada nobel, pa nič delat ... možiček itak nima besede ... Kako se delajo štruklji, ko jih moč mrcvari ... Priidite in se dobro žez pas prevezite, ker smeha bo za počit. Med dejanji bodo nastopili pevci elyjskega kvarteta. Nastopi tudi elyjski humorist Matt Rom.

Delavec in njegova žena nosita obisko iz svoje hiše v nekem angleškem mestu, ki je bilo tarča nemških bomb.

PROSVETA
THE ENLIGHTENMENT
GLASLO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE
PODPORNE JEDNOTE
Organ of and published by Slovene National Benefit Society

Naročnina za Zdrulene države (raven Chicago) in Kanado \$6.00 na leto, \$2.00 za pol leta, \$1.50 za četrti leto; za Chicago in Čhero \$7.50 za celo leto, \$2.75 za pol leta; za inozemstvo \$9.00.

Subscription rates for the United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year, Chicago and Chero \$7.50 per year, foreign countries \$9.00 per year.

Cene oglasov po dogovoru — Rokopisni dopisov in nanašajočih članov se ne vračajo. Rokopisni literarne vsebine (črtice, povesti, drame, pesmi itd.) se vrnejo pošiljatelju le v slučaju, če je priložil potnično.

Advertising rates on agreement — Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned. Other manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned to sender only when accompanied by self-addressed and stamped envelope.

Naslov na vse, kar ima stik s Hloem
PROSVETA
2827-29 So. Lawrence Ave., Chicago, Illinois

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Datum v objavo na primer (April 30, 1941), poleg vašega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem datumom potekla naročnina. Posvetite jo prevozanju, da se vam list ne ustavi.

Hitlerjeva peta kolona

Tromba propagande iz Berlina mogočno odmeva te dni, ampak ta propaganda ima tudi svojo informativno stran. Nacistični bahači nehoté razodevajo sijajno delo Hitlerjeve pete kolone v Jugoslaviji in med — nami v Ameriki.

Tako na primer smo čitali zadnji četrtlet v nacistični depeši iz Berlina, da je 500 Hrvatov prispelo na Dunaj s prošnjo do nekega tamonjnega "podfirarja", naj Nemčija vzame Hrvaško v svoje varstvo. V istem poročilu je rečeno, da je slovaška radiopostaja v Bratislavi pozivala Hrvate, naj izženejo svojega voditelja Vladimira Mačka, ki se je "prodal Srbom", in naj se priključijo Nemčiji. Dalje: "Nemška kultura je stoletja osrečevala in dvigala Slovence, toda Slovenci niso nič kaj hvaležni tej nemški kulturi ..." (To je dokaz, da se Hitlerjevi peti koloni na Slovenskem nič kaj dobro ne godi!)

Nadalje: "Čez 200.000 Hrvatov v Združenih državah ameriških je poslalo kablogram Hitlerju z apelom, naj hitro osvobodi in zaščiti neodvisno hrvatsko državo ..."

Da je 200.000 Hrvatov v Ameriki apeliralo na Hitlerja za "svobodo" Hrvatske, je tako debela laž, da se lahko objame z obema rokama, bo pa verjetno, da je kaj takega zmoglo storiti 200 ali morda 2000 ameriških Hrvatov, ki so tako zabili, da verujejo v svobodo in neodvisnost Hrvatske od Hitlerja in Mussolinija.

Da — Hitlerjeva peta kolona v Ameriki je danes na delu s podvojeno ali potrojeno silo. Kaj pa dela? Koplje si jamo, v katero pade, kakor je dolga in široka, še predno bo končana ta vojna za demokratiziranje sveta! —

Hitler napade Rusijo?

Poročilo iz Stockholma na Švedskem se glasi, da v Moskvi pričakujejo Hitlerjevega napada na Sovjetsko unijo prihodnje jesen in zdaj se mrzlično pripravljajo na obrambo. Diktator Stalin je bil informiran po svojih vohunih v Nemčiji in na Švedskem, da je Hitler trdno prepričan, da okupira Balkan, Turčijo, Malo Azijo in Egipt to pomlad, nakar bo zlomil Anglijo čez poletje, potem pa pride njegov veliki naval na Rusijo, in sicer od treh strani: južno iz Turčije, zapadno iz Poljske skozi Ukrajino in severno iz Norveške skozi Murmanak.

Ko je Stalin pogledal Hitlerjeve karte, ga je stresla mrzla zona — in takoj je začel obračati taktiko po novem vetru. Turkom je namignil, naj se le upro Nemcem, v Jugoslaviji je pa pozdravil vojaško vstajo proti Hitlerju in z rebelno jugoslovansko vlado je zadnje minuto sklenil "prijateljski pakt", ki faktično ne pomeni nič. Zdaj Stalin poskuša na vse kriplje pridobiti zase Japonce, da si zavaruje hrbet v Aziji, ko bo imel opraviti s Hitlerjem — in v ta namen se priljuje Ameriki, naj drži Japonce "na špagi", kar bi pomenilo zavezništvo s sovjeti. Z druge strani pa seveda deluje tudi Hitler, da obdrži Japonsko na svoji strani z namenom, da Japonci istočasno napadejo Sibirijo in razdvoje Stalinovo armado.

Kajpada, vse to so špekulacije, dasj niti najmanj ne dvomimo, da se Hitler spravi nad Rusijo — ampak vprašanje je še, če bo to poletje res zlomil Anglijo. Kajti Hitlerjeva kampanja na Balkanu, v Turčiji, Mali Aziji in Egiptu ne bo odločilna, čeprav je stoo odstotno zmogovita; odločitev pade na Angleskem in na zapadu Evrope.

Naivneži se bodo vprašali: ali je bil Stalin res tako neumen, da je verjel, kar je podpisal v znanem famoznem paktu s Hitlerjem? Odgovor je, da Stalin ni nič verjel — verjel pa je nekaj drugega, namreč to, da se Hitler v vojni z Anglijo in Francijo ter njunimi zavezniki tako izčrpa, da ne bo več zmogel za vojno z Rusijo in bo prisiljen deliti z njim (Stalinom) oblast nad Evropo. V tej svoji veri se je Stalin zmotil. Ni računal s tem, da bo Hitler v kratkem času potolkel napadene narode in si podvrnil ogromne zaloge materiala in surovin ter armado sužnjev iz trinajstih držav ... Odslej bo Stalin vsak dan bolj spoznaval svojo strašno zmotu, katero bo skušal popraviti v lastnem interesu — ampak prepozno. Naj se še tako trudi, v očeh demokracije nikdar ne izbrše svojega zločina, ko je sklenil pakt s Hitlerjem in s tem dal povod največjemu razbojništvu v zgodovini človeštva.

EMILE ZOLA

Preložil VLADIMIR LEVSTIK

(Se nadaljuje.)

"Kaj bo?" je vprašal Delaherche. "Ah, to, da niti ne vedo, če ga lekarnarji še kaj imajo." Delaherche-u je bilo malo do kloroforma. Vprašal je iznova: "Ne to... Ali je ono tam končano? Ali so podpisali s Prusi?"

Štabni zdravnik je srdito zamahnil. "Nič se ni zgodilo," je vzkliknil, "Wimpffen je pravkar prišel nazaj... Zdi se, ti roparji stavijo take zahteve, da bi jih človek klofotal... Ah, najrajši prično iznova, makar če vsi poginejo; vseeno bo boljše!"

Delaherche je prebledel in prisluhnil. "Ali je čista resnica, kar mi pripovedujete?" "Pravili so mi civilisti iz občinskega sveta, ki zboruje tam gori v stalni seji... Neki častnik jim je prišel iz podprefektore povedat vse to."

In dodal je podrobnosti: sestanek generala de Wimpffen z generalom von Moltke in z Bismarckom se je vršil v gradu Bellevue pri Donchery-u. Strašen človek, ta general von Moltke, suh in trd, z gladkim obrazom kemika ali matematika, ki dobiva bitke v svoji delavnici z algebrskimi formulami! Njemu je bilo do tega, da pokaže takoj v začetku, kako dobro pozna položaj francoske armade: nobenih živih, nobenega streliva, demoralizacija in nered, popolna nemogočnost prodreti železni obroč, s katerim je oklenjena, dočim zavzemajo nemške armade najmočnejše postojanke in morej zapaliti mesto v dveh urah. Mrzlo je narekoval svojo zahtevo: vsa francoska armada z orožjem in potrebščinami vred naj se vda. Bismarck s svojim obrazom dobrodušne doge ga je le podpiral. Od tistega hipa dalje je general de Wimpffen napel vse svoje moči, da bi ovrgele te pogoje, najtrše, kar so jih kdaj naložili kakšni poraženi armadi. Govoril je o njeni nesreči, o junaštvu vojakov, o tem, kako nevarno je tirati ponosen narod do skrajnosti; cele tri ure je pretil, prosil ter govoril z obupno in krasno zgovornostjo, zahteval, da naj se zadovolje s tem, da internirajo premaganje v notranjinski Francije, ali makar v Alžiru; toda edino, kar so naposled dovolili, je bilo to, da se morejo tisti častniki, ki se pismeno in s častno besedo zavežejo, da ne bodo več služili, vrniti domov. Nazadnje so morali podaljšati premirje do drugega dne ob desetih dopoldne. Ako do te ure pogoji ne bi bili sprejeti, bi pruske baterije zopet otvorile ogenj in zapalile mesto.

"To je nezmislno!" je vzkliknil Delaherche, "mesta, ki ni storilo ničesar, vendar ne smejo zažgati!"

Štabni zdravnik je spravil njegovo razburjenost do vrhunca, ko mu je povedal, da so oficirji, ki jih je pravkar videl v hotelu "De l'Europe", govorili o splošnem izpadu še pred jutranjo zarjo. Odkar so bile nemške zahteve znane, se je pojavilo silno razburjenje, in vsak se je osmeljeval do najnežnejših načrtov. Niti misel, da ne bi bilo pošteno, poslužiti se teme in kršiti premirje, ni plašila nikogar. Snovali so docela brezmislne naklepe: da bi zopet poizkusili marš na Carignan, s pomočjo črne nočne teme, sredi skozni Bavarce, nenadnim napadom zopet privojevali Illy-sko planoto in

osvobodili Meziersko cesto; ali pa da bi se z neustavljivim pogonom v enem skoku vrgli na belgijska tla. Drugi spet, po pravici rečeno, niso dejali ničesar, čuteči neizogibno usodo poraza; vse bi bili sprejeli, vse podpisali, samo da s srečnim vzklikom olajšanja pozdravijo konec.

"Lahko noč!" je sklenil Bourroche. "Skušal bom spati par ur, zelo sem potreben."

Ko je bil Delaherche sam, ga je kar dušilo. Kaj? Ali je res, da se hočejo zopet spopasti, zažgati Sedan in ga porušiti do tal? To bi bilo neizogibno, strašna usoda bi se gotovo izvršila, kakor hitro bi stalo sonce dovolj visoko nad griči, da sveti grozotam moritve. Mehansko se je vzpel še enkrat po strmih stopnicah na podstrežje in je bil zopet med dimniki na robu ozke terase, ki je razgledovala mesto. A tisto uro je ležalo tam gori vse v popolni temi, v brezkončnem planju morja z velikimi, mračnimi valovi, kjer skrajna ni bilo mogoče razločiti ničesar. Nato so se najprej izločile pred njim nejasne mase tovarniških poslopij, ki jih je spoznal: strojarna, vretenarne, sušilnice in skladišča; in pogled na to silno gručo poslopij, ki je bila njegov ponos in njegovo bogatstvo, je vzburkal njegovo dušo s sočutjem do samega sebe, če je pomislil, da v malo urah ne ostane nič razen pepela. Njegovi pogledi so se dvignili proti obzorju, vsenaokrog po tem ogromnem črnem prostoru, kjer je spala pretirna jutrišnjega dne. Na jugu, v okolici Bazelles-a, so begali drobni plamenčki nad hišami, zrušenimi v svoji žerjavici, dočim je proti severu tista prstava ob garenemskem gozdu, kjer je zvečer izbruhnil požar, še vedno gorela in barvala drevesa z rdečim svitom, kakor da so obilita s krvjo. Nobenih drugih ognjev ni bilo videti; razen teh dveh plamenov je zijalo zgolj neizmerno brezdnost, po katerem je vejala groza osamljenih glasov. Tam spodaj, morda milje daleč, morda na obkopi, je nekdo plakal. Zaman se je trudil prodreti zastor in videti Lily, Marfee ter baterije frenoiške in wadelincourtske, ta obroč bronastih zveri, ki jih je v duhu videl ležati z iztegnjenim vratom in široko odprtimi žreli. Ko je obrnil pogled spet naokoli po mestu, je zaslišal njegovo tesnobno sopenje. To ni bilo samo slabo spanje vojakov, ki so se zgrudili po cestah, in zamolklo tresketanje tega kupa ljudi, živali in topov. Kar se mu je zdelo, da sliši, je bila strahoporna brezspanjost meščanov, njegovih sosedov, ki v drgetu mrzlice in v morečem pričakovanju dneva z njim vred niso mogli spati.

Vsi so pač vedeli, da predaja ni podpisana, vsi so šli ure in trepetali ob misli, da jim; če je ne podpišejo, ne preostane drugega kakor zlesti v kleti, kjer poginejo, zdrobljeni in zaidani pod razvalinami. Zdelo se mu je, da se dviga iz Voyardske ulice obupen glas, ki sredi med naglim roljanjem orožja kliče: "Morilci, morilci!" Sklonil se je in ostal tako v gosti noči, izgubljen v meglenem brezvezdnem nebu, obdan s toliko grozo, da se mu je ježil najmanjši las na životu.

Ob jutranji zori se je Maurice prebudil na kanapeju. Bil je ves razbit; ni se ganil, oči uprte v šipe, ki jih je blede polmrak razsvetljeval z belkasto lučjo. Gnusni spomini o večerajšnji bitki, o begu in o vsej nesreči so ga obliili v ostri jasnosti prebujenja.

(Dalje prihodnjite)

ZAROKA

Janko Gorjub
Gospod Peter je pred nekaj leti prekoračil trideseto. Poročen še ni bil. Prej se ni poročil, ker si je hotel zagotoviti dober košček kruha. Ko ga je pa imel, se je začel razgledovati po dekletih. Živel je na deželi, zato ni mogel najti v bližini nič primerne. Odločil se je, da zajadra po svetu. Imel je lasten avto in s tako podlago je z lahkoto prišel v bližnje trge, v mesto in v odlične družine. Zaljubljen itak ni bil, zato je lahko hladnokrvno izbiral. Vendar se mu je tudi prišlo, da je bil kje odbit. Saj veste, tiste, ki bi on hotel... tiste, ki bi njega hotel... in tako naprej. Pretipal je že več bolj ali manj imenitnih družin, a do konca ni prišel. Marsikje bi ga bili tudi radi ujeli, toda gospod Peter je bil ptič, ki se ni pustil ujeti. Kar sem namenil pripovedovati, se mu je pa pripetilo, ko je prav strokovnjaško raziskoval družino gospoda svetnika. Gospa svetnikova ga je bila namreč pogodila: dober, pošten fant, ki išče nevesto. Pozicija, da malo takih! Sklicala je družinski svet in sprožila razpravo. "Gospod Peter bi bil nalašč za našo Tino." To je bil soglasen sklep družinskega sveta. Oče, mati, bratje,

bodoča nevesta, vsi so se vmešavali v razpravo. Sklenili so prav do vseh podrobnosti, kako in kaj. Načrt je bil napoleonski: vsi izhodi so bili zavarovani. Najprej ga bo treba obdati z dobrimi skrbmi, ki tako dobro denejo. Ko se pripelje v mesto, ga vsakokrat naskočijo Tini- ni bratje in ga vzamejo v svojo sredo. Neprisiljeno, se razume. Tako se jim privadi in jih bo sam poiskal, saj itak nima tam posebne družbe. Popeljejo ga v kino, na ples, srečavali se bodo takole slučajno zdaj tu, zdaj tam. Sem in tja se lahko sreča tudi s Tino. Lepa beseda, prijazen nasmeh, lahek stisk ročice kot uvod. Sčasoma si bo morda zaželel njene bližine. Tako začne zahajati v hišo. Ko je pa ptič začasno v kletki, mu je treba močno osladiti življenje. Za začetek sladčice, čašica kave, sadje, nato kosilo, večerja ali kake posebnosti, pripravljene seveda od domače hčere. Lepi pogledi dobro denejo arcu, dobro kosilo in večerja ga želodcu. Če sta zadovoljna srce in želodec hkrati, spravi ta lepa harmonija človeka v neko posebno stanje. Svet se mu zadi lep, družinsko življenje pa prehaja že v blaženost. Sedaj šele zagleda, kako lepo se ujemajo med seboj oče, mati, bratje in sestre. Takih družin je pač malo! Srečen, kdor si tu lahko izbere nevesto!

Gospod Peter se je že močno približal tej sreči. Prijatelj pa ga je svaril: "Ti si res kalin! Kmalu boš javno zaročen. Vsi tako pravijo, samo ti si slep in gluhi!" "Ni res! Tina ni valjiva. Dobri so vsi z menoj, toda to je le prijateljstvo." Prijateljeve besede niso zalegle, ko mu je dejal: "Kakor si postal, tako boš ležal. Toda vedi, da Tina ni za tebe. Ne zna gospodinjiti. Sladkarije, ki jih je, pripravljati služkinja. Razvajena je in histerična. Slišati bi jo moral kako večsah kriči, in videti, kako spačen je takrat njen obraz!" Gospod Peter se ni dal ugnati. Težko je človeku menjati nazore. Tina in vsi svetnikovi so bili zato prepričani, da se je načrt že popolnoma posrečil. Treba je le še zapreti kletko in spraviti zadevo v javnost, pa bo vse v redu. Tudi ta načrt so izdelali do podrobnosti. Naprej bodo vsi v sobi. Počasi odidejo bratje vsak po svojem opravilu, nato stopi še mati v kuhinjo z izgovorom, da mora pogledati k loncem. Končno pokliče nekdo očeta, da se za hip oddalji. Hčerka bo skušala sama zabavati gosta. Najprimernejše bo, ako mu pokaže albume. Tako bosta prav blizu. Njeni "trajni" kodri ga bodo božali po licu. Čutil bo njen dih. Ni vrag, da mu ne pride na mi-

Healthier Men and Women of Tomorrow
Negro doctors aid in campaign to find early tuberculosis. Here they are examining children in their efforts to find and prevent consumption.

sel, da bi jo objel! Objem pri- nese poljube in — kletka se za- pre. Vse je šlo kakor namazano po načrtu. Kodri so se drgnili ob njegovo lice in dražil ga je njen dih. Postal je nervozen. Ona je vse to opazila, a igrala je mirno dalje. Razkazovala mu je slike. Prišla sta tudi do njenih slik, ki so jo predstavljale v kopalni obleki. In sam ni vedel, kako je prišlo: objel jo je okrog pasu, jo posadil na koleni ter poljubil. Ona se mu je najprej nalahko upirala, nato pa je pila njegove poljube in odgovarjala nanje. V predsobi je prisluškoval oče. Dokler sta govorila, je ner- vozno lomil roki ter kimal z glavo. Vse predolgo se mu je zdelo. Ko je gospod Peter že manj od- govarjal, je poklical ženo. V kuhinji ji je posepetal: "Zdi se mi, da smo že pri za- ključku." In res, ko sta se približala so- bi, nista slišala govorjenja. Iz sobe so prihajali komaj slišni glasovi. Spogledala sta se. Pri- šel je še eden izmed bratov in vstopilo so... Tam so obstali pri vratih in igrali tisto običajno za- drego. Ko jih je gospod Peter zagledal, je odložil breme in bil je tudi on v zadregi. V njegovi glavi se je brž nekaj posvetilo. Za dolge premišljevanje pa ni bilo časa, kajti tisti hip je že sto- pila gospa svetnikova naprej, s solzami sreče v očeh, in sprego- vorila: "Iz srca sem si vselej želela, da bi mogla kdaj zaupati moj najdražji zaklad takemu možu, kakor ste vi, gospod Peter. Prav- kar so videli moje srečne oči, da se resnično ljubita. Ganjena sem!" Padla mu je okrog vratu in ga poljubila na obe lici. Na prav poseben način je bil ganjen tu- di gospod Peter. Na licih je za- čutil mokroto. Objemali so ga vsi po vrsti in poljubljali na li- ce. "Napravimo nočoj majhno do- mačo slavnost!" To je bil soglasen sklep. So- glasen seveda, v kolikor ne upo- števam gospoda Petra, ki je bil takole na pol zaročen, še preden se je prav zavedel. Na večerjo, ki je izpadla kot javna zaroka

Operacija ječmena
Mihael Z. Zoščenko
Sodrug Petja Jastikov je bil te dni predmet raznih nevsčestnosti. Prav za prav to ni bila kaka mala nevsčnost: malo je manjkalo, da sodrug Petja ni izgubil pri operaciji svojega dragocenega življenja. Na drugi strani pa je treba reči, da stvar vendar ni bila tako globoka. Mimo tega pa je še treba vedeti, da sodruga Petjo ni mogoče kar tako spraviti s sveta. Kajpada, vsa zadeva bi pa vendarle lahko imela tragičen konec. Sodrug Petja je enostavno napak računal. Povrh vsega je bila to njegova prva operacija v življenju, pa zato re- vež ni imel priložnosti, da bi si prej nabral primerne izkust- va. Zgodba pa je začela takole: Nekega dne se je pojavil na Pet- jinem desnem očesu ječmen. Ječ- men je neprestano rasel. Po treh letih je bil velik kot črninik. No, takrat se je sodrug Pe- tja le zatekel v ambulanto. V ambulanti je bila zaposlena zdravnica, lepa, mlada, nežna gospodična. Zdravnica mu je, ko ga je temeljito pregledala, re- kla: "Kakor želite, sodrug. Če ž-elite, vam lahko odstranimo ječ- men, lahko pa ga tudi brez ječ- mena ohranite. Bolezen ni življenj- sko nevarna. Mnoge ljudi bi prav za prav nič ne motilo, če bi stalno nosili na očeh tintni- ke!" Toda sodrug Petja se je odlo- čil za operacijo, v prvi vrsti se- veda zaradi lepega zunanjšega videza. Poleg tega pa mu je bi- la mlada zdravnica silno všeč. V njenih očeh vendar ne sme ve- ljati za strahopetca. Tako je to- rej pristal na operacijo. Zdravni- ca je stvar zabeležila in določila operacijo za naslednji dan. Naslednjega dne je že bil Pet- tja odločen, da stopi v ambulan- to, a si je zadnji hip premislil: "Moja bolezen prav za prav ni nevarna življenju. Sicer pa o- peracija ne bo težka. Vendar pa je verjetno, da bom moral pri o- peraciji sleči vsaj plašč. Seve-

TISKARNA S.N.P.
SPREJEMA VSA
v tiskarsko obrt spadajoča dela
Tiska vabila za veselice in shode, vizišnice, časnika, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, angleškem jeziku in drugih.
VODSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S.N.P.
TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI
Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne.—Cene zmerno, unijsko delo prvo
Pišite po informacije na naslov:
SNPJ PRINTERY
2657-59 S. LAWDALE AVENUE - CHICAGO, ILLINOIS
TEL. ROCKWELL 4804

MAJSKI GLAS IZIDE S PESTRO VSEBINO
Kakšen bo mir? O tem razpravlja v letošnjem Majskem Glasu med drugimi Anton Slabe. Antonija Ločnikar iz Detroita opisuje spomine na prvi maj v Kansasu. William Rus je priredil članek o raznih zavarovalniških letvicah bratakih podpornih organizacij. "Is noči" je spis, ki ga je po Jan Valtinovi knjigi "Out of the Night" priredil Zvonko Novak. "Plat zvona" je satira in Konfusija, ki jo bodo z sanmanjem čitali tisti, ki se jih tiče, in oni, katerih se ne tiče. Napisal jo je Ivan Molek. Angleški spisi v Majskem glasu so: Our Program; There Are Such Things! (Ivan Jontes); The Slovene Labor Center (Oscar B. Godina); Morning Hours in Coaltown (Joseph Drasler); Sometimes I Fall Into Dreams (Ksaver Meško, translated by Alice Artach); Blood Red—The Sky! (Alice Artach). Ostali deli slovenske vsebine je: Nov red—kakšen in čigav? (Frank Zalta); Dinkey rov (Anton Šhular); Pri odprtem oknu (Anton Zalta); Kapitalizem na berglah (Math Petrovich); Koliko je vredna spoved? (John Goršek); Na valovih življenja (Frank Česen); Petnajstletnica kluba Naprej št. 11 JSZ (Joseph Snoy); Zašluge premogarjev v delavskem gibanju (Frank Zalta); Sedanjost in bodočnost (Erbis Kristan); Prosvetna matica, njena naloga in njeno delo (Charles Pogorelec); Matja opera (Frank S. Tauchar); Ne podcenjuj moči slabotnejšega (Ivan Vuk); Amerika sametuje Hitlerjevo vero; Pridobitve Sovjetske Unije v sedanjih vojni; Program, ki nudi vsakemu svednemu delavcu dovolj priložnosti za aktivno- st; Žrtve eksplozij v prometovnikih; Dobrih korporacij in morda delavci; Romanične besede, ki ostanejo resnične; Delitev sedanjega kongresa po strankarski pripadnosti; 3118 let napram 290 letom miru; Kaj po vojni?; Zbirka ljudskih pregovorov; Iskre; Osvaj- livo Nemčije v sedanjih vojni; Podatki o XII. sboru JSZ in Pro- svetne matice; Dela klubov JSZ ne bi mogli nihče nadomestiti; Nekaj sodobnih misli (Anton Garden); "Revolucija-a-a" (Louis Beniger). To je v glavnem pregled vsebine, ki jo dobiti v letošnjem Maj- skem glasu za malenkostno vsoto 25c.

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETA
Po sklepu 11. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta in priložje eden, dva, tri, štiri ali pet članov iz ene družine k eni naroč- nini. List Prosveta stane za vse enako, sa člano ali nečlane \$2.00 na eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri assessmentu \$1.50 na tednik, se jim to priložje k naročnini. Torej sedaj ni vroka, več, da je list predrag za člano SNPJ. List Prosveta je vasa lastnina in gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan. Pojasnilo:—Vselej kakor hitro kateri član v članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list, tednik, bode moral tisti član iz družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo znižati datum za to vsoto naročnika. Cena listu Prosveta je: Za Združ. države in Kanado \$6.00 Za Ciceru in Chicago je \$7.50 1 tednik in 4.00 1 tednik in 6.00 2 tednika in 3.00 2 tednika in 1.50 3 tednike in 2.40 3 tednike in 1.50 4 tednike in 1.20 4 tednike in 1.70 5 tednikov in nič 5 tednikov in 1.50 Za Evropo je \$9.00 Ispolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali Money Order v pisnu in si naročite Prosveto, list, ki je vasa lastnina. PROSVETA, SNPJ, 2657 So. Lawndale Ave. Chicago, Ill. Priloženo pošiljam naročnino za list Prosveto vsoto \$ 1) Ime Čl. druživa št. Naslov Čl. druživa št. Ustavite tednik in ga pripilite k moji naročnini od sledenč članov moje družine: 2) Čl. druživa št. 3) Čl. druživa št. 4) Čl. druživa št. 5) Čl. druživa št. Mesto Država Nov naročnik Star naročnik